

Ustawa z dnia 2015 r.
o sposobach przywrócenia równości stron niektórych umów kredytu i zmianie
niektórych innych ustaw

Art. 1. Ustawa określa zasady, na jakich nastąpi przywrócenie ekwiwalentności świadczeń oraz równości stron stosunków prawnych wynikających z umów kredytu i pożyczki udzielonych w walucie obcej albo denominowanych lub indeksowanych do walut obcych, zawartych między kredytodawcami a konsumentami.

Rozdział 1.

Przywrócenie równości stron umów kredytu udzielonych w walucie obcej albo denominowanych lub indeksowanych do walut obcych

Art. 2. Ustawę stosuje się do umów kredytu, o ile:

- 1) została zawarta między kredytodawcą w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (t.j. Dz.U. z 2014 r. poz. 1497) a konsumentem w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (t.j. Dz.U. z 2014 r. poz. 121),
- 2) kredyt jest udzielony w walucie obcej albo denominowany lub indeksowany do waluty obcej,
- 3) kredyt nie został spłacony do dnia 1 stycznia 2015 r.,
- 4) kredyt jest zabezpieczony hipoteką,
- 5) kredyt został postawiony do dyspozycji konsumenta przed dniem 1 stycznia 2014 r..

Art. 3. 1. Niedozwolone, nawet jeżeli zostały uzgodnione indywidualnie z konsumentem, są postanowienia umów kredytu, o których mowa w art. 2, które:

- 1) zastrzegają stosowanie innego niż kursu wymiany walut niż kurs średni ogłoszony przez Narodowy Bank Polski na dzień zapłaty, na podstawie którego wyliczana jest kwota kredytu, jego transz i wszelkich rat kapitałowych, odsetkowych lub kapitałowo-odsetkowych (rat kredytu) lub
- 2) w przypadku, gdy strony umówiły się na stosowanie zmiennej stopy procentowej, upoważniają kredytodawcę do jej zmiany bez względu na zmianę stopy referencyjnej lub indeksu albo nieproporcjonalnie do zmian takiej stopy referencyjnej lub indeksu.

2. Kredytodawcy są zobowiązani do zwrotu konsumentom świadczenia spełnionego na podstawie postanowień uznanych za niedozwolone na mocy ust. 1 na zasadach określonych poniżej.

Art. 4. Kredytodawca jest obowiązany sporządzić na piśmie i doręczyć konsumentowi w terminie do dnia ..... roku informację o wysokości świadczenia spełnionego przed tym dniem przez konsumenta na podstawie postanowień umowy kredytu uznanych za niedozwolone na podstawie art. 3 wraz z nowym harmonogramem spłaty rat kredytu uwzględniającym potrącenie, o którym mowa w art. 5.

Art. 5. Świadczenie, o którym mowa w art. 3, podlega zwrotowi w drodze potrącenia z mocy ustawy jego wartości z kwotą kapitału kredytu pozostałego do spłaty przez konsumenta w dniu 1 stycznia 2016 r. Przepisu art. 411 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny nie stosuje się.

Art. 6. Na wniosek konsumenta przedstawiony kredytodawcy nie później niż przed upływem 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, strony umowy kredytu mogą dokonać restrukturyzacji kredytu polegającej na:

- 1) uznaniu za bezskuteczne od chwili zawarcia i usunięciu z treści umowy kredytu postanowień, które wyrażają:
  - a) kwotę kredytu,
  - b) wysokość rat odsetkowych, kapitałowych lub kapitałowo-odsetkowych,
  - c) wysokość bieżącego zadłużenia z tytułu kredytu,
  - d) kwotę należnych opłat i prowizji,
  - e) wysokość składek ubezpieczeniowych,
  - f) wysokość zadłużenia obliczaną w przypadku wypowiedzenia umowy kredytowej,w walucie innej niż polska lub są indeksowane do waluty innej niż waluta polska.
- 2) ustaleniu kwoty udzielonego kredytu w wysokości rzeczywiście postawionej do dyspozycji konsumenta kwoty wyrażonej w złotych polskich,
- 3) ustaleniu oprocentowania kredytu na następujących zasadach:
  - a) oprocentowanie kredytu w każdym okresie odsetkowym wynosi sumę stopy bazowej (WIBOR) obowiązującej w pierwszym dniu danego okresu i marży,
  - b) wysokość marży przyjmuje się w wysokości ustalonej w umowie kredytu,
- 4) W przypadku opłat, prowizji, składek ubezpieczeniowych i innych kosztów, do których ponoszenia zobowiązany został konsument, jeżeli zostały wyrażone w walucie innej niż polska lub ich wysokość jest indeksowana do waluty innej niż polska, ustaleniu ich wysokość w złotych polskich według średniego kursu Narodowego Banku Polskiego z dnia podpisania umowy.

Art. 7. O ile strony umowy kredytu nie doszły do porozumienia w sprawie restrukturyzacji kredytu na zasadach określonych w art. 6 lub jedna ze stron oświadczyła drugiej, że nie będzie uczestniczyła w restrukturyzacji na zasadach określonych w art. 6, to konsument będący stroną umowy, o której mowa w art. 2, po dniu ....., lecz nie później niż na rok przed terminem spłaty kredytu wynikającym z wiążącego strony umowy kredytu harmonogramu spłat, może oświadczyć kredytodawcy, że w celu zwolnienia się ze zobowiązania z umowy kredytu przenosi na kredytodawcę przedmiot hipoteki zabezpieczającej kredyt.

Art. 8. 1. O ile konsument nie skorzysta z uprawnienia określonego w art. 7 w przewidzianym terminie lub złoży drugiej stronie oświadczenie, że nie skorzysta z tego uprawnienia, może spłacać raty kredytu w walucie obcej albo w złotych polskich z zastosowaniem kursu średniego wymiany waluty obcej ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski na dzień zapłaty raty kredytu. Przeciwnie zastrzeżenia umowy kredytu są nieważne.

2. Każda rata kredytu, zapłacona w złotych polskich po dniu wejścia w życie ustawy, podlega umorzeniu ze skutkiem zwolnienia konsumenta z długu, w części odpowiadającej 70% dodatniej różnicy między kursem średnim wymiany waluty obcej ogłoszonym przez Narodowy Bank Polski na dzień postawienia kredytu do dyspozycji konsumenta a kursem średnim wymiany waluty obcej ogłoszonym przez Narodowy Bank Polski na dzień zapadalności poszczególnych rat kredytu. Nadpłata powstała w wyniku umorzenia zostaje zaliczona przez kredytodawcę na poczet następnej raty kredytu. Przeciwnie postanowienia umowy kredytu są nieważne. Bank może odmówić umorzenia części poszczególnych rat kredytu, jeżeli świadczenie zostało spełnione z opóźnieniem dłuższym niż 7 dni.

3. Zasady określone w ust. 2 stosuje się odpowiednio również do spłaty całości lub części kredytu przed terminem określonym w umowie.

Art. 9. 1. Oświadczenie o przeniesieniu na kredytodawcę przedmiotu hipoteki w celu zwolnienia się ze zobowiązania z umowy kredytu wymaga formy aktu notarialnego.

2. Kredytodawca może żądać uznania oświadczenia o przeniesieniu na kredytodawcę przedmiotu hipoteki w celu zwolnienia się ze zobowiązania z umowy kredytu za bezskuteczne wobec niego, jeżeli:

- 1) konsument w okresie ostatnich 12 miesięcy poprzedzających złożenie oświadczenia uzyskiwał w dotychczasowej walucie kredytu średniomiesięczny dochód pokrywający miesięczną ratę kredytu,
- 2) średnia rata kredytu z kolejnych 12 miesięcy kalendarzowych poprzedzających złożenie oświadczenia o żądaniu zmiany waluty nie przekraczała 20% jego średniego miesięcznego dochodu z tego samego okresu,
- 3) konsument ma inny majątek, którego składniki mają wartość nie niższą niż 20% kwoty kredytu i na których byłoby możliwe udzielenie dodatkowego zabezpieczenia kredytodawcy, albo takich składników majątku wyzbył się w okresie 5 lat przed dniem złożenia oświadczenia, ale nie później niż w dniu zawarcia umowy kredytu lub
- 4) równowość w złotych polskich kapitału kredytu pozostałego do spłacenia między dniem postawienia kredytu do dyspozycji konsumenta (obliczona w oparciu o kurs średni wymiany waluty obcej ogłoszony przez Narodowy Bank Polski na ten dzień) a dniem złożenia oświadczenia o żądaniu zmiany waluty (obliczona w oparciu o kurs średni wymiany waluty obcej ogłoszony przez Narodowy Bank Polski na ten dzień), nie wzrosła o więcej niż 15%.

3. Oświadczenie o przeniesieniu na kredytodawcę przedmiotu hipoteki w celu zwolnienia się ze zobowiązania z umowy kredytu odnosi skutek na ostatni dzień roboczy miesiąca następującego po miesiącu, w którym zostało doręczone bankowi.

Art. 10. 1. W przypadku małżonków pozostających we wspólności majątkowej za dochód którym mowa w art. 9 ust. 2 pkt 1 i 2 uważa się sumę dochodów obojga małżonków.

2. Dochód konsumenta, o którym mowa w art. 8 ust. 2 pkt 1 i 2 oraz w ust. 1 ustala się w oparciu o złożone we właściwym organie podatkowym zeznania podatkowe.

3. Przez pozostałą do zapłaty kwotę kredytu, o której mowa w art. 9 ust. 2 pkt 4 rozumie się całkowitą kwotę do zapłaty przez konsumenta w rozumieniu przepisów ustawy o kredycie konsumenckim pomniejszoną o zapłacone na dzień złożenia oświadczenia przez konsumenta raty prowizje i opłaty przeliczoną na walutę polską po średnim kursie wymiany waluty obcej ogłoszonym przez Narodowy Bank Polski na ten sam dzień na który została oszacowana wartość przedmiotu hipoteki.

4. Sprawy z zakresu art. 9 ust. 2 należą do właściwości sądów rejonowych właściwych ze względu na miejsce zamieszkania konsumenta. Sąd rozpoznaje sprawy w trybie postępowania nieprocesowego.

Rozdział 2.

Zmiany w innych ustawach

Art. 11. W ustawie z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 35a dodaje się ust. 5 w następującym brzmieniu:

„5. W umowie o kredyt konsumencki dopuszcza się jego denominowanie lub indeksowanie do waluty innej niż polska jedynie z zastosowaniem średniego kursu wymiany waluty obcej ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski na dzień zapłaty świadczenia pieniężnego przez stronę zobowiązaną do jego spełnienia; nie dopuszcza się stosowania marż ani spreadów.”;

2) w art. 36 po ust. 2 dodaje się ust. 2a i 2b w następującym brzmieniu:

„2a. Zmiana stopy oprocentowania w czasie obowiązywania umowy o kredyt konsumencki jest dopuszczalna tylko ze względu na zmianę wysokości stopy referencyjnej lub indeksu i tylko proporcjonalnie do tej zmiany. Nie jest dopuszczalna zmiana marży kredytodawcy odniesionej do stopy referencyjnej lub indeksu.

2b. Zmiana stałej stopy procentowej kredytu dopuszczalna jest tylko w drodze wypowiedzenia zmieniającego złożonego z wyprzedzeniem sześciu miesięcy ze skutkiem na koniec roku kalendarzowego. Zmiana stałej stopy procentowej jest dopuszczalna nie częściej niż raz na trzy lata licząc od dnia zawarcia umowy o kredyt konsumencki.”;

Art. 12. W ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych w art. 21 po pkt 141 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 142 i 143 w następującym brzmieniu:

„142) różnice kursowe zrealizowane w związku ze zmianą waluty kredytu w trybie określonym w ustawie z dnia .....2015 r. o sposobach przywrócenia równości stron niektórych umów kredytu i zmianie niektórych innych ustaw;

143) dochód z tytułu zwolnienia ze zobowiązania z umowy kredytu konsumenckiego w zamian za przeniesienie przedmiotu hipoteki w trybie określonym w ustawie z dnia 6 sierpnia 2015 r. o sposobach przywrócenia równości stron niektórych umów kredytu i zmianie niektórych innych ustaw;

144) dochód z tytułu umorzenia kredytu na podstawie art. 7 ust. 8 ustawy powołanej w pkt 142.”

Rozdział 3.

Przepisy przejściowe

Art. 13. Kredytodawca jest zobowiązany powiadomić konsumenta o zmianie umowy lub ogólnych warunków umów wynikającej z dostosowania do przepisów ustawy w terminie do dnia ..... Po bezskutecznym upływie tego terminu postanowienia umowy sprzeczne z ustawą uważa się za bezskuteczne wobec konsumenta.

Art. 14. W postępowaniach egzekucyjnych wszczętych i toczących się przed dniem wejścia w życie ustawy mających za przedmiot egzekucję z nieruchomości należności z tytułu umów kredytu, o których mowa w art. 2, przysądzenie własności, o którym mowa w 998 § 1 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego, w sytuacji, gdy wysokość wierzytelności zabezpieczonej hipoteką przewyższa wartość przedmiotu hipoteki, ma ten skutek, że wierzytelność zabezpieczona hipoteką wygasa bez spłat ani roszczeń do dłużnika

Art. 15. Ustawa wchodzi w życie w terminie 30 dni od dnia jej ogłoszenia.